

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Utbildningsdepartementet
Forskningspolitiska enheten
u.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för samordnat
folkhälsoarbete
Malin Bruce

Datum

2024-01-31

Vårt ärendenummer

04511-2023

Ert ärendenummer

U2023/02898

Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)

Folkhälsomyndigheten ser både möjligheter och utmaningar med utredningens förslag om en ny myndighetsstruktur för forsknings- och innovationsfinansiering och väljer att lämna några övergripande kommentarer utifrån Folkhälsomyndighetens uppdrag.

Våra kommentarer utgår från beaktanden utifrån det av riksdagen beslutade övergripande folkhälsopolitiska målet från 2018, vilket är att skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Myndigheten har i uppdrag att utveckla och stödja samhällets insatser för att främja hälsa, förebygga ohälsa och skydda mot olika former av hälsohot. Som nationell kunskapsmyndighet är myndigheten beroende av forskning och vetenskapligt grundade underlag för att generera och sprida kunskap till nytta för våra målgrupper. Inom smittskyddsområdet har Folkhälsomyndigheten möjlighet att både bedriva forskning och att medfinansiera uppdragsforskning för att fullgöra uppdraget inom området.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Folkhälsomyndigheten anser att utredningen har utfört ett viktigt arbete med att granska och analysera en möjlig framtida myndighetsstruktur för all statlig extern forsknings- och innovationsfinansiering. Myndigheten välkomnar den aktuella beskrivningen av den befintliga forsknings- och innovationsstrukturen och delar vikten av de sju framställda kriterierna samt målbilderna för att möta framtida behov av forsknings- och innovationsfinansiering.

Folkhälsomyndigheten stödjer och betonar särskilt utredningens ståndpunkt att en framtida forsknings- och innovationsfinansiering ska vara tydligt behovsstyrd för

att adressera komplexa samhällsutmaningar. Det handlar om att ha en ändamålsenlig myndighetsstruktur för att identifiera behov, för att kunna prioritera utifrån aktuella samhällsutmaningar samt för att följa upp att den forskning och innovation som finansierats med externa statliga medel möter behoven. Detta för att främja forskning och innovation som kan bidra till en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling, vilket därigenom stärker förutsättningarna för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen.

En gemensam ansökningsplattform och ärendehanteringssystem hos myndigheter som finansierar forskning och innovation skulle underlätta ansökningsprocessen. Pågående utvecklingsarbeten relaterade till sådana system bör aktivt tas tillvara.

Folkhälsomyndigheten vill påtala att forsknings- och innovationsfinansieringen av den breda tvärsektoriella forskningen inom folkhälsoområdet kan komma att påverkas av en sådan myndighetsstruktur som utredningen föreslår. Detta framförallt mot bakgrund av att konsekvensbeskrivningen i utredningen bedöms ofullständig i det avseendet och att det föreslagna uppdraget för Myndigheten för strategisk forskning torde bli mycket komplext.

- Folkhälsomyndigheten vill särskilt påtala att tvärvetenskaplig forskning inom folkhälsa och preventivt arbete kan komma att nedprioriteras när detta område står inför konkurrens gällande statlig extern finansiering med andra forskningsområden inom den föreslagna myndighetsstrukturen.
- Myndigheten saknar en beskrivning av hur den föreslagna myndighetsstrukturen kommer säkerställa kontinuitet för pågående redan finansierad forskning, innovationsmiljöer och nationella forskningsprogram. Det är av stor vikt att det tydligt framgår hur denna kontinuitet kommer att bevaras både under övergångsperioden och i den framtida organisationen.
- Myndigheten understryker behovet av att den föreslagna myndighetsstrukturen planeras och implementeras med ett långsiktigt perspektiv.
- Folkhälsomyndigheten vill också påtala vikten av en struktur för fortsatt dialog och informationsutbyte mellan de myndigheter som idag finansierar forskning och innovation och de eventuella nya myndigheterna säkerställs både i övergången och i en framtida myndighetsstruktur för statlig forsknings- och innovationsfinansiering.

Beslut i detta ärende har fattats av stf generaldirektör Anna Bessö. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Sara Byfors, Josefin Jonsson, tf avdelningschef Agneta Falk Filipsson, chefsjuristen Bitte Bråstad och enhetschefen Nina Lindqvist deltagit. Utredaren Malin Bruce har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Malin Bruce